

Triade: leidend in communicatie, basis voor organiseren

Ouders en scholen besluiten samen wat de passende plek is

Onder het samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland primair onderwijs (SWV PO-ZK) vallen circa 90 scholen voor primair onderwijs. Het heeft een eigen kijk op ouderbetrokkenheid op de aangesloten scholen. Daarover spreken we met Maroes Albers (directeur-bestuurder), Henriette Lemmen en Petra den Boer (ouderconsulenten bij het Onderwijsloket van SWV PO-ZK).

Het samenwerkingsverband geeft de basisscholen in de regio veel verantwoordelijkheid in het besteden van de passend-onderwijsmiddelen. Een klein deel van de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt, wordt ingezet voor projecten en professionalisering die bijdragen aan het versterken van het onderwijs. Het grootste deel wordt verdeeld onder de scholen op basis van een vast ondersteuningsbudget per leerling (schoolmodel). Op die manier hebben de afzonderlijke scholen veel vrijheid; om hun aanbod op de school te versterken, specifieke ondersteuning voor leerlingen te organiseren of plekken in het s(b)o in te kopen. Het samenwerkingsverband helpt om het netwerk te versterken en helpt daar waar het netwerk niet tot een oplossing komt. De 'triade' vormt de kern van de manier waarop het samenwerkingsverband georganiseerd is.

Triade

Als een leerling op de huidige school niet op de goede plek zit, kan in overleg met de ouders een nieuwe school worden gezocht. Dan treedt een overlegstructuur in werking die men de Triade noemt: de driehoek tussen huidige school, ouders en nieuwe school. Alle partijen hebben hier

in een gelijkwaardige stem. Het samenwerkingsverband laat de verantwoordelijkheid voor de besprekingen ook nadrukkelijk bij die triade liggen. Als er bijvoorbeeld een toelaatbaarheidsverklaring nodig is, stellen ouders, oude school en nieuwe school de aanvraag samen op en wordt alle drie de partijen (en twee deskundigen) gevraagd deze te ondertekenen. Ouders ondertekenen de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring formeel als 'voor gezien'.

Ook na ondertekening behouden ouders het recht tot indienen van bezwaar. De wet bepaalt dat het samenwerkingsverband ook zonder instemming van ouders een toelaatbaarheidsverklaring kan afgeven. Hiervan worden ouders op de hoogte gebracht op het TLV-formulier.

"We willen ouders en school begeleiden naar een oplossing waar beide partijen ja tegen zeggen."

Het samenwerkingsverband PO-ZK ziet ouders als gelijkwaardige partner en vertrouwt erop dat de triade tot een gedragen oplossing komt. De triade doet vervolgens de aanvraag bij het samenwerkingsverband. Daar wordt niet meer via een speciale commissie gekeken of die tlv inhoudelijk wel correct is; men vertrouwt op de kundigheid van de partijen. Zij kennen tenslotte het kind het best en werken of gaan werken met het kind. Het samenwerkingsverband voert alleen een procedurele toets uit. Maroes: 'We

bellen de ouders op met de vragen als: is het besluit samen met u genomen, is alles duidelijk, weet u bij wie u terecht kunt met vragen? Als dat in orde is, geven we de tlv af.'

Onderwijsloket

In de communicatie met ouders is het uitgangspunt dat overleg altijd op school plaatsvindt: primair tussen leerkracht en ouders. De leerkracht kent het kind en de ouders immers het best en kan oplossingen aandragen die het best passen bij die leerling. Willen zij dat er iemand meedenkt of komen ze er samen niet uit, dan kan het Onderwijsloket inspringen. Hoewel ouderconsulenten Petra den Boer en Henriëtte Lemmen in dienst zijn bij het samenwerkingsverband, hebben ze een neutrale positie en zijn er voor het kind, ouders en school.

Mediation

Ouders en/of school kunnen een ouderconsulent inschakelen om aanwezig te zijn bij gesprekken rondom de onderwijsbehoeften van hun kind. Henriëtte: 'Wij worden bijvoorbeeld ingeschakeld als ouders en school een ander idee hebben over wat passend is of als de samenwerking met de jeugdhulp niet goed van de grond

komt. Let wel: zo'n 98 % van de communicatie verloopt direct tussen ouders en school. Voor die laatste twee procent kunnen wij ondersteuning bieden.'

Die ouderconsulent kiest, hoewel formeel verbonden aan het samenwerkingsverband, voor een strikt onpartijdige positie: ze treedt op in de mediatorsrol: probeert de belangen van beide partijen met elkaar te verbinden zodat een door beide partijen gedragen oplossing tot stand komt. Petra: 'We krijgen dan wel eens de vraag van een ouder: hoe weet ik nu dat jij voor mij zult vechten in dat gesprek? We leggen dan uit dat we niet de advocaat van die ouder zijn, maar dat we met beide partijen willen zoeken naar oplossingen waar ze allebei achter staan. Dat is – als het goed is – de oplossing die het meest recht doet aan wat het kind nodig heeft en waar zowel school als ouder 'ja' tegen kunnen zeggen. Het kind staat centraal, maar ook belangen van ouders en school tellen mee.'

Mochten ouders twijfels hebben over de onafhankelijkheid van het onderwijsloket, dan zijn er nog twee mogelijkheden om aan te bieden: externe mediation of inschakeling van een landelijke onderwijsconsulent.

Maroes Albers is sinds eind 2017 de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband PO in Zuid-Kennemerland en daarnaast bestuurslid van het Netwerk LPO.

Zij is afgestudeerd aan de VU (beleid, communicatie en organisatie) en heeft daarna gewerkt als organisatieadviseur en programmamanager. Werken vanuit het perspectief van het kind en het bevorderen van kansen doet zij graag, dat maakt haar huidige functie heel passend.

Henriëtte Lemmen en **Petra den Boer** werken beiden als ouderconsulent voor het onderwijsloket. Vanuit hun onafhankelijke positie als mediator vinden zij het een mooie uitdaging om een bijdrage te leveren aan oplossingen die passend zijn voor ouders, kind en school.

V.l.n.r.:

Petra den Boer – Maroes Albers – Henriëtte Lemmen

Informatie

Naast die bemiddelende rol heeft het Onderwijsloket ook een informerende rol richting zowel de school als de ouders, over allerlei zaken en procedures rondom passend onderwijs en jeugdhulp. Regels, routes, rechten en plichten: wat kun je doen als ouder en als school? Ook houden de ouderconsulenten bijvoorbeeld een lijst bij met vrije plekken op de diverse scholen, zodat die in de triadegesprekken gebruikt kan worden bij het bekijken van de opties in de overstap naar een andere basisschool. Ook hierbij heeft het Onderwijsloket een onafhankelijke positie, zodat de consulenten vraagbaak kunnen zijn voor zowel ouders als schoolpersoneel.

Professionalisering

Als laatste is het samenwerkingsverband actief om leerkrachten, IB'ers en directies van de scholen handvaten te geven in hoe je samen met ouders werkt aan een

oplossing, ondanks dat het soms ingewikkeld is. Daartoe worden professionaliseringsdagen georganiseerd en is er een trainingsaanbod voor scholen. Maroes: 'We werken momenteel ook samen met de Pabo in Haarlem. We houden daar masterclasses over o.a. het onderwerp oudercommunicatie, in aanvulling op het curriculum. Natuurlijk vinden we dat leuk om te doen, maar het is ook broodnodig: conflicten kunnen vaak voorkomen worden. Volgend jaar gaan we daar een vervolg aan geven.'

Ouder- en jeugdsteunpunten

De laatste ontwikkelingen op het gebied van ouderbetrokkenheid zijn natuurlijk dat alle samenwerkingsverbanden een ouder- en jeugdsteunpunt moeten gaan inrichten volgens de leidraad 'Samen bouwen aan ouder- en jeugdsteunpunten'. Maroes: 'Die leidraad heeft vooral de focus op de ouders: je richt zo'n onafhankelijk oudersteunpunt in voor de ouders. Dat bergt echter het risico

in zich dat ouders en scholen meer tegenover elkaar komen te staan dan dat ze in samenwerking tot de beste oplossing komen. Wij kiezen daarin dus voor een andere positie. We zullen de handreiking gebruiken om de situatie te optimaliseren, maar zijn er wel van overtuigd dat onze werkwijze beide partijen meer recht doet en dat we daarin al een goed eind op weg zijn. Maar de leidraad is gelukkig geen keurslijf, hij sluit aan bij de verschillende regionale uitgangsposities.'

Ouders betrekken bij beleid

De ouders binnen de scholen worden al betrokken bij het beleid van het samenwerkingsverband door de OPR en ook in de medezeggenschapsraden op scholen wordt meegedacht over de schoolondersteuningsprofielen. Maroes: 'Een wens van ons is nog om meer te weten te komen wat ouders vinden van de relatie tussen school en jeugdhulp. Daar valt naar ons idee nog veel te winnen.'

Vernieuwde ouderpagina

Op de vernieuwde ouderpagina van de website van het samenwerkingsverband is voor ouders veel informatie te vinden. Zo is er een sectie specifiek over de positie van het kind: gaat voor het eerst naar de basisschool, zit op een reguliere basisschool, gaat tijdelijk niet naar school, verhuist naar deze regio, of gaat naar het voortgezet onderwijs. Ook zijn er secties over verschillen van inzicht, de organisatie en contact.

www.passendonderwijs-zk.nl/ouderpagina

Auteur: Olga Koppenhagen

freelance journalist en
eindredacteur van PO Magazine.